

Svensk sommar

2023—24

SÄSONG

Malmö SymfoniOrkester
Andreas Hanson, dirigent
Emma Sventelius, mezzosopran
Marika Fältskog, konsertmästare

TOR / 6 JUNI / 19.00

ERIK VALDEMAR SKÖLD

RÅN

Erik Valdemar Sköld inspireras i sitt komponerande av nordisk mytologi där mytologiska väsen och platser associeras med naturens krafter. Verken skildrar en döende värld som vädjar till mänskligheten att inte ta klimatet för givet. Orkesterverket *Ægir*, uppkallat efter havsgudinnan Råns make, inledde denna serie av kompositioner. *Ægir* utgör tillsammans med *Logi* och *Kári* den trilogi som Skölds projekt grundar sig på. En av dessa är sviten *Children of the Sea*, som ligger till grund för orkesterverket *Rån*. Överlappande tematiska linjer går i och ur varandra från olika instrumentgrupper i ett organiskt flöde. Genom dynamisk kontrast mellan olika sektioner återskapas vågornas böljande och oförutsägbara rörelsemönster. Den skummande ytan och det dova mullret från havsbotten skildras inledningsvis av slagverks- och brassektionen. De skärande dissonanserna representerar miljöförstöring i världens alla vatten och havets destruktiva krafter. Sköld har studerat komposition vid Musikhögskolan i Malmö och genomför här sin diplomkonsert.

WILHELM PETERSON-BERGER

GULLEBARN S VAGGSÅNGER

När Verner von Heidenstam skrev dikterna som Peterson-Berger tonsatt, var han nybliven far till en utomäktenskaplig son. År 1892 födde Heidenstams älskarinna Ellen Belfrage sonen Nils Oluv. Bara ett par dagar senare mottog hon ett brev från Heidenstam där han föreslog att lämna bort sonen. Bifogat i brevet fanns också första versionen av *Gullebarns vaggssånger*, som senare i omarbetad form publicerades i samlingen *Dikter* 1895. I dikterna berättas om den nyblivna modern som upphört att vara den älskade, sittandes ensam vid sonens vagg.

Som en självuppfyllande profetia blev vaggssångerna med sitt sökande bland de stora livsfrågorna ett slags öde för den övergivne sonen, som fick ett olyckligt liv. Han levde med sin mor ett kringflackande liv, och sökte hela tiden efter en tillhörighet. När han inte fann den, slöt han sig inom sig själv och fokuserade på fysikaliska och elektriska experiment, med en besatthet som ledde till sinnessjukdom.

Peterson-Berger tonsatte dikterna 1913, och gav orden en innerlig och vacker musik. Sångerna har blivit en populär konsertrepertoar hos mezzosopraner, som hos kvällens solist, Emma Sventelius.

FRANZ BERWALD

SINFONIE SINGULIÈRE

En symfoni som kompositören själv aldrig fick höra, det är Franz Berwalds *Sinfonie Singulière*. Först 1905, 37 år efter kompositörens död fick verket sin premiär. Men hur kom det sig att en kompositör, vars namn de flesta som någon gång lyssnat på en konsert från Sveriges Radios Konserthus känner till, skrev så mycket musik som inte blev uppförd under hans livstid?

Samtiden var inte vän med Berwald. Få av hans kompositioner blev uppskattade av kritiker och publik, och hans största succé, operetten *Jag går i kloster*, berodde på att superstjärnan Jenny Lind sjöng huvudrollen snarare än att musiken uppskattades. Symfonin skrevs 1845.

ANDREAS HANSON

DIRIGENT

Andreas Hanson, föddes i Malmö 1969 och växte upp i en familj med starka musikaliska traditioner. Han studerade trumpet och dirigering på Kungliga Musikhögskolan i Stockholm och senare även dirigering i London och i Milano. Andreas Hansson var under perioden 2022-2023 programchef för Malmö SymfoniOrkester.

EMMA SVENTELIUS

MEZZOSOPRAN

Den prisbelönta svenska mezzosopranen Emma Sventelius, bördig från Lund, gjorde sin internationella debut 2017 på Deutsche Oper am Rhein i Puccinis *Madama Butterfly* efter studier i Sverige, Danmark och Österrike. Sedan dess har det blivit många gästspel i Tyskland i Düsseldorf, Duisburg, på Theater Bonn och Gärtnerplatztheater i München. Framgångarna på de internationella scenerna föregicks av engagemang på Kungliga Operan, Malmö Opera, Norrlandsoperan och Vadstenaakademien. Sventelius framför gärna nutida operor och hon har samarbetat med tonsättare som Kaija Saariaho, Daniel Fjellström och Marie Samuelsson. År 2016 deltog Sventelius tillsammans med pianisten Sofia Nilsson i den 23:e internationella Johannes Brahms-tävlingen i Pörschach, Österrike, där de vann ett prestigefullt 3:e pris och hon har också erhållit Birgit Nilsson-stipendiet.

MALMÖ SYMFONIORKESTER (MSO) är en av Sveriges ledande symfoniorkestrar med hög internationell nivå och en bred klassisk orkesterrepertoar. I samarbeten med tidigare chefsdirigenter som Vasilij Sinajski, Marc Soustrot och Robert Trevino har repertoaren breddats mot ryska och franska verk, och med Trevino växte idén med festivaltonsättare fram. MSO har en stark förankring i nutida repertoar med beställningsverk av vår tids ledande tonsättare.

År 2019 utsågs Sveriges internationelle stjärntrumpetare Håkan Hardenberger till MSOs hedersartist. MSO arbetar med crossover-projekt i samarbete med artister som Avishai Cohen och Jill Johnson. Lokala och regionala samarbeten sker genom Nallekonserter, jul- och familjekonserter, El sistema-inspirerade Sida vid Sida-konserter, konserter med datorspelsmusik och konsertprojekt med Musikhögskolan i Malmö.

ERIK VALDEMAR SKÖLD (F. 1991)

Rån för orkester, op. 118 (2022), 15 min.

WILHELM PETERSON-BERGER (1867–1942)

Gullebarns vagsångar för mezzosopran och orkester (1913), 21 min.

1. Spörj östan, spörj västan
2. Mumla tumla humla
3. Sikta, sikta gullkorn
4. Såg östan, såg västan
5. Högt på fallets ormbunkssnår

– paus ca 25 min. –

FRANZ BERWALD (1796–1868)

Symfoni nr 3, Sinfonie Singulière i C-dur (1845), 29 min.

1. Allegro fuocoso
2. Adagio – Scherzo: Allegro assai – Adagio
3. Finale: Presto

Konsertlängd ca 1 tim. 45 min. inkl. paus

